

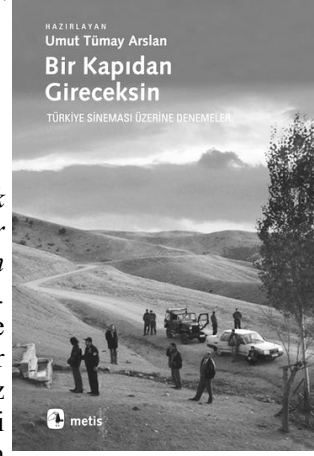
Kısa Kısa Sinema... Bahar Altay Erişen

Bir Kapıdan Gireceksin: Türkiye Sineması Üzerine Denemeler

Umut Tümay Arslan (Yay. Haz.)

Metis, İstanbul, 2012, 262 sayfa, ISBN: 9789753428736

Bir Kapıdan Gireceksin Umut Tümay Arslan'ın *Çok Tuhaf Çok Tanıdık* (Abisel, vd., 2005), *Bu Kabuslar Neden Cemil?* (2005), *Mazi Kabrinin Hortlakları*'nın (2010) ardından dördüncü kitabı. Kitapta yakın dönem Türkiye Sineması üzerine akademisyenler, sinema eleştirmenleri, edebiyatçılar ve gazeteciler tarafından kaleme alınan on dokuz deneme bulunuyor. Denemelerin her biri bir filmi konu alıp, onun çözümlemesini yaparken öte yandan özellikle 90 sonrası Türkiye'sini sosyolojik, kültürel, politik, feminist açılardan irdelemektedir. Kitap: "Hepimiz O'nu Bekliyoruz!", "Bir Kapıdan Gireceksin...", "Kendimi Beklerim", "Ses Var Ses Var", "Kırılğan Hakikat" alt başlıklarıyla beş bölümden oluşuyor. Kitapta yer alan filmlerden bazıları şunlar : Reha Erdem'den *Kosmos*, *Hayat Var*, Nuri Bilge Ceylan'dan *Bir Zamanlar Anadolu'da*, Semih Kaplanoğlu'dan *Yumurta-Süt-Bal* üçlemesi, Seren Yüce'den *Çoğunluk* . Bunların dışında Zeki Demirkubuz'dan *Kader* ve *Masumiyet*, Özer Kızıltan'dan *Takva*, Fatih Akın'dan *Duvara Karşı* filmleri de okuyucu ile buluşmaktadır. Kitap, Yeni Dönem Türkiye Sinemasında özellikle elde ettikleri gişe başarıları ile ön plana çıkan *Kurtlar Vadisi Irak*, *Maskeli Beşler*, *Recep İvedik*, *Issız Adam* filmlerini içeren denemeleri de kapsamaktadır. Bu denemeler, filmleri sahip oldukları popülerlikten bir parça arındıran ve bu filmleri farklı bakış açıları ile değerlendirmeye olanak sağlayan çalışmalar olmuştur. Ayrıca kitabı yayına hazırlayan Umut Tümay Arslan, *Bozkırdaki Labirent Manzaradan Lekeye* başlığı ile *Bir Zamanlar Anadolu'da* filmi üstüne yazarak, kitaba yazınsal katkıda da bulunmuştur. *Bir Kapıdan Gireceksin*, Türkiye Sineması adına değerli bir çalışma, önemli bir başvuru kaynağı olacaktır.

Yeşilçam'dan Yeni Türk Sinemasına Melodramatik İmgelem

Hasan Akbulut

Hayalperest, İstanbul, 2012, 173 sayfa, ISBN: 9786056249068

Yeşilçam'dan Yeni Türkiye Sinemasına Melodramatik İmgelem, Hasan Akbulut'un akademik sinema çalışmalarına kazandırdığı dördüncü kitap. Öncesinde *Nuri Bilge Ceylan Sinemasını Okumak: Anlatı, Zaman, Mekân* (2005), *Kadına Melodram*

Yakıştır: Türk Melodram Sinemasında Kadın İmgeleri (2008) *Yumurta* (Büker & Akbulut, 2009) kitapları ile okuyucu ile buluşan Akbulut, yeni kitabında adından da anlaşılacağı üzere 1960'ların sonlarından 1980'lere kadar süregelen Yeşilçam Sinemasında temel oluşturan melodramların, günümüze nasıl ulaştığı, evrildiği, melodramatik imgelemin, kipin Yeni Türk Sinemasında nasıl kendini ifade ettiği üzerine bir çalışmadır. Seçil Büker, kitabın sunuş bölümünde “Melodram gerçekten yaşıyor mu? Yoksa sessizce hortlayan bir hayalet mi?” diye sorar. Cevabında, melodramın hâlâ yaşadığını, sağlıklı olduğunu yalnız günümüzde “kılık” değiştirdiğini ifade eder. Bu noktadan hareketle Hasan Akbulut, Yeşilçam ve Yeni Türk Sineması bağlamında, türlerin saf halde bulunmadığı günümüz dünyasında melodramatik imgelemin seyrini, dönüşümünü ve şu an neye benzediğini tarihsel, sosyo-ekonomik, sosyo-politik ve kültürel açılardan incelemeye çalışmıştır. Kitap beş bölümden oluşmaktadır. “Yeşilçam Melodramı Romantik Aşk ve Modernlik”, “Melodram Güldürü ile Birleşiyor: Gelinlik Kızlar”, “Melodram Politize Oluyor: Zeki Ökten Sinemasında Melodramın Seyri”, “Yeşilçam Kendi Geçmişini Anımsıyor: Gönderilmemiş Mektuplar” ve son olarak da “Yeni Türk Sinemasında Melodram: Nuri Bilge Ceylan ve Zeki Demirkubuz Filmlerinde Melodram”. Kitap, değişen zaman ve toplumla melodramın da değişim/dönüşüm geçirdiğini, bu süreçte bir melodramın kendini yeniyeye adapte ederken eskiye de bağlılığını koruduğunun özellikle altını çizmektedir. Konunun ele alınışında seçilen filmlerle beraber çerçevenin daha iyi anlaşılmasına da olanak sağlayan kitap, Türk sineması adına önemli bir kaynak olacaktır.

Cahiers Du Cinéma'nın Kısa Tarihi

Emilie Bickerton

Agora Yayınları, İstanbul, 2012, 200 sayfa, ISBN: 9786051031583

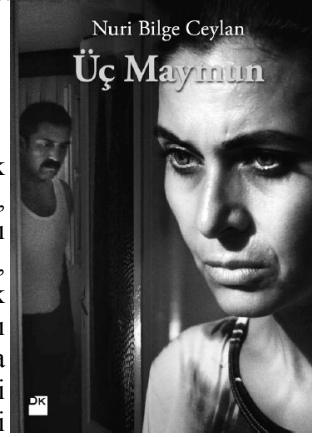
New Left Review dergisinin yazarlarından biri olan Emilie Bickerton tarafından kaleme alınan kitap, zamanında büyük ses getiren, muhalif duruşu, yazar kadrosu, Yeni Dalga (*Nouvella Vague*) akımının ortaya çıkmasına sebep olan, *auteur* kavramını ortaya atan *Cahiers Du Cinéma* dergisinin tarihçesi hakkındadır. Yazar, kitabın sunuş bölümünde kitapla ilgili olarak “...elinizdeki kitap dünyanın en önemli sinema dergisinde olup bitenlerin hikâyesini anlatmaktadır” der. Kitap, bir yandan *Cahiers Du Cinéma* dergisinin ortaya çıkışını, yükselişini anlatırken bir yandan da neden Fransa’da ortaya çıktığının, neden derginin bir dönem itibar kaybettiğinin ve şimdi neden eskisi gibi olamadığının da izini sürmektedir. Kitap, derginin tarihsel kronolojisi göz önüne alınarak kendi içinde yedi bölüme ayrılmıştır. Bunlar sırasıyla: “1951-1959 Sarı Yıllar”, “1959-1966 Modern Kimyanın Mermeri”, “1966-1969 Siyasallaşma”, “1969-1973 Kızıl Defterler”, “1974-1981 Daney’li Yıllar”, “1981-2009 Ana akımda Bir Dergi”, “Cahiers du cinéma’dan Sonra”dır. Kitap, sinema öğrencileri için başvuru kaynağı olmakla birlikte, sinema tarihi ile ilgilenenler için de dikkat çekicidir.

Üç Maymun**Nuri Bilge Ceylan**

Doğan Kitap, İstanbul, 2012, 473 sayfa, ISBN: 9786050906325

Yeni Türkiye Sineması denince akla gelen ilk isimlerden biri Nuri Bilge Ceylan'dır. Ceylan, filmleri ile hem ulusal hem de uluslararası festivallerde sayısız ödül almış, kendine has üslubu, sinema anlayışı ile her daim takdir edilmiş, merak uyandırmıştır. Ceylan, Türkiye sinemasına katkılarını sadece filmleri ile sınırlı tutmamaktadır. Bu zamana kadar filmlerinin senaryolarını, kurgu günlüklerini yayımlamış, festival deneyimlerini, filmleri ile ilgili iç ve dış basında çıkan yazıları, eleştirileri de yayımlayarak sinemamıza kaynak oluşturan nadir yönetmenlerden biri olmuştur. Bu anlamda *Üç Maymun* yönetmenin Doğan Kitap işbirliği ile oluşturduğu en kapsamlı kitap. Bilindiği üzere Nuri Bilge Ceylan 56. Cannes Film Festivalinde *Uzak* (2002) filmi ile Altın Palmiye'ye aday olmuş, Jüri Büyük Ödülüne layık görülmüştü. 2008 yılında, bu sefer, 61.Cannes Film Festivalinde *3 Maymun* (2008) filmi ile En İyi Yönetmen Ödülü'nün sahibi oldu. Kitap, bu sürecin öncesini, sonrasını basında daha önce çıkan/çıkmayan pek çok yazılı ve görsel kaynak ışığında okuyucu ile paylaşıyor. Kitap, filmin sinopsisini, senaryosunu, Cannes Film Festivali sırasında/sonrasında iç ve dış basında çıkan yazıları, fotoğrafları, *3 Maymun* ile ilgili yine iç ve dış basında çıkan eleştirileri, söyleşileri, oyuncularla ve elbette ki yönetmenin bizzat kendisi ile yapılan röportajları, filmle ilgili günlükleri, künye bilgilerini oldukça kapsamlı bir şekilde ele alıyor. Titizlikle hazırlanan bu kitap, değerli bir arşiv niteliği taşıması ile birlikte bir filmin her aşamasına okurun tanıklık etmesi açısından da heyecan verici.

Işık Gölge Oyunları**Ümit Ünal****Gül Vaşartürk (Vay. Haz.)**

VKV, İstanbul, 2012, 220 sayfa, ISBN: 9789750823145

Ümit Ünal, hem aldığı sinema eğitimi ile hem de çok genç yaşlardan başlayarak bu alanda önemli isimlerle çalışması ile diğer yönetmenlerden ayrı bir yerdedir. Senarist ve yönetmen kimliklerinin yanı sıra televizyona yaptığı işler ve yazar kimliği ile de çalışmalarına ara vermeden devam etmektedir. Sinemamıza öncelikle senarist olarak adım atan Ünal, 1986 yılında Halit Refiğ tarafından çekilen *Tezlem* filminin senaryosunu kaleme alarak adını ilk duyurdu. Bu filmin ardından başarılı senaryolara imza atmaya devam etti. Bunlardan bazıları: *Hayallerim Aşkım ve Sen* (Atıf Yılmaz, 1987), *Piano Piano Bacaksız* (Tunç Başaran, 1989), *Berlin in Berlin* (Sinan Çetin, 1992) sayılabilir.

Ardından 2001 yılında ilk filmi 9 seyirci ile buluştu. Film hem ulusal hem de uluslararası pek çok festivalde çeşitli ödüllere layık görüldü. Sonrasında 2004 yılında dört farklı yönetmenle birlikte *Anlat İstanbul*, 2008’de *Ara*, yine aynı yıl *Gölgesizler*, 2009’da *Kaptan Feza*, 2010 yılında *Ses* ve 2011 yılında *Nar* ile izleyici ile buluştu. Bu zamana kadar yazar kimliği ile de üreten Ünal, 1993 yılında *Amerikan Güzeli* adında ilk hikâye kitabını yayımladı. 1995 yılında *Aşkın Alfabetesi*, 2001 yılında ise *Kuyruk* isimli iki de roman yayımlayan Ünal, şimdi de sinema serüvenini okura aktarıyor *Işık ve Gölge Oyunları* ile. Ümit Ünal’ın ifadesi ile kitap her şeyi “olduğu gibi” anlatmaya çalışıyor. 21 yaşında *Teyzem* filmi ile sektöre adım atan Ünal, bu zaman zarfında yaşadıklarını, gözlemlediklerini, kendince “günahlarını” “sevaplarını” bazen hüzünlü bazen mizahi, akıcı bir üslupla okuyucu ile paylaşıyor. Bu zamana kadar gerek senaryolarında, gerekse filmlerinde otobiyografik öğeler kullandığını çekinmeden ifade eden Ünal, şimdi biyografi niteliğindeki bu çalışma ile içeriden ve içten konuşan birine kulak vermemizi istiyor. Kitap, Ümit Ünal ile halen Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi öğretim üyesi Gül Yaşartürk’ün ortak çalışması. Yaşartürk kitabı 25. sanat yılını kutlayan Ümit Ünal’ın dünyasına “davet” olarak tanımlarken, Ünal, kitabı, “...hayatım roman diyebilen biri değilim, büyük olasılıkla işim hayatımdaki en ilginç şey zaten” diye tanımlar. Kitapta anlattıklarını “bence” diye anlattığını özellikle vurgulayan yönetmen, yüzde yüz tarafsız olmadığını özellikle altını çizmektedir. Kitap, Ünal’ın çocukluk anılarından sinema okumasına, rejisi asistanlığından senaryolarına dair yorumlarına, reklam çalışmalarından kendi filmlerine ve gelecek düşüncelerine dair her şeyi içten bir şekilde okuyucu ile paylaşmaktadır.